

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Zuzana Raušová

Název práce: Evoluce myšlenky trvale udržitelného rozvoje

Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Lapka, CSc.

Oponent práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Předmětem diplomové práce je teoretická analýza vývojových proměn myšlenky trvale udržitelného vývoje ve společenských vědách. V centru autorčina zájmu stojí jak rozbor zkoumaného fenoménu v interdisciplinární perspektivě, tak kritická reflexe evolucionistické a pozitivistické víry v technický pokrok a nikdy nekončící hospodářský růst. Zvláštní pozornost je věnována tématu ustavování konceptu trvale udržitelného rozvoje prostřednictvím vědy, legislativních nadnárodních opatření a vztahu trvalé udržitelnosti k environmentálním hodnotám. V této souvislosti považuji za nezbytné ocenit již samu volbu tématu, které je navzdory své aktuálnosti v naší odborné literatuře poměrně málo zastoupené a z integrálního a mezioborového hlediska dosud nezpracované. Práci je možné považovat za cenný příspěvek k problematice kulturní ekologie a diskuzím na téma „příroda, kultura a moderní civilizace“.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří pět vzájemně spjatých kapitol, ve kterých autorka systematicky analyzuje různé aspekty myšlenky trvale udržitelného rozvoje a její vývojové proměny v čase. V intencích současné kulturologie se diplomantka neomezuje na jednofaktorovou analýzu dané problematiky, ale pokouší se provést hlubší interdisciplinární a multidemenzionální rozbor využívající poznatků sociologie, filozofie, futurologie a kulturní ekologie. Ve své práci autorka dekonstruuje osvícenskou a pozitivistickou iluzi, předpokládající nikdy nekončící

technický rozvoj, založený na utilitárním vědeckém pokroku a kořistnickém vztahu k přírodě. Této ústřední ideji, prostupující celou prací, autorka podřídila i koncepci své práce. V první kapitole, která tvoří logickou expozici celé práce, diplomantka prezentuje osvícenství jako zdroj uvažování o postavení člověka v přírodě a povaze lidské svobody. Akcentována je zde nejen antropologická dimenze vztahu člověka a přírody v dílech Descarta, Komenského a Kanta, ale zejména geneze víry v nekonečný pokrok, která se v 18. století zrodila společně s osvícenstvím. Druhá kapitola je věnována zrození pozitivismu a víry v racionální společnost. Diplomantka v této části práce vhodně využila sociologickou reflexi přechodu západní společnosti k paradigmatu moderny, tak jak je obsažena v dílech zakladatelů moderní vědy o společnosti - Comta, Marxe, Webera a Durkheima. Třetí, interdisciplinárně koncipovaná kapitola, představuje tři různé reflexe krize západní společnosti a kritiky utilitárního postoje k přírodě. Autorka v této části práce velmi kompetentně využívá poznatků filozofie, sociologie a ekologie jako gnoseologických nástrojů umožňujících odhalit příčiny konce optimismu ve 20. století. Ve čtvrté kapitole diplomantka obrací pozornost k ústřední kategorii své práce – konceptu trvale udržitelného rozvoje. Závěrečná kapitola výstižně shrnuje negativní důsledky utilitárního vztahu člověka k přírodě, rizika konzumerismu a globalizace v kontextu environmentálních hodnot. Obecně je možné konstatovat, že práce má z hlediska stanovaných cílů velmi vyváženou a logicky koncipovanou strukturu, která umožňuje na tématu dále pracovat a rozšířit je do podoby rigorózní práce. V této souvislosti se nabízí otázka, jak by na daném tématu autorka dále pracovala.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5

11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU:

1 2 3 4

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

Jakým způsobem hodlá diplomantka na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci a pokud ano, jakým směrem se bude práce dále ubírat?

Jakou vidí perspektivu koncepce trvale udržitelného rozvoje v podmínkách současného kapitalismu?

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Obecně je možné konstatovat, že práce po stránce formální i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autorka dobře formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět jak v důsledné snaze o uplatnění interdisciplinárního přístupu, tak ve volbě témat, která jsou pro kulturologii nesmírně důležitá. Hodnotu práce zvyšuje autorčino zaujetí tématem a snaha přispět alespoň dílčím způsobem k řešení globálních problémů lidstva. Autorka prokázala velmi dobré teoretické zázemí. Správně pracovala s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem. Práce má logickou strukturu a odpovídající grafickou úpravu.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 29.1.2009

PhDr. Václav Soukup, CSc.